

‘Ο Ιησοῦς στὸν Ἰορδάνη (Schmemann Alexander Protopresbyter (1921-1983))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

‘Ο Εὐαγγελιστὴς Μάρκος περιγράφει ὡς ἔξῆς τὴν βάπτισην τοῦ Χριστοῦ:

Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς

ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. καὶ ἔξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν· ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον· καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἴσχυρότερός μου ὅπισα μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβαπτίσα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἅγιῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην· καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηύδοκησα. (Μάρκ. 1, 4-11).

Όπως μπορούμε νὰ διαπιστώσουμε, ό ՚Ιωάννης ὅχι μόνο καλοῦσε τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν, ἀλλὰ ἵσχυριζόταν ἐπίσης πὼς ἡ διδασκαλία του ἀποτελοῦσε προετοιμασία τοῦ δρόμου γιὰ κάποιον ἄλλο δυνατότερό του, γι' Αὔτὸν ποὺ δὲ θὰ βάπτιζε μόνο μὲ νερὸ ἀλλὰ μὲ τὸ ἄγιο Πνεῦμα. Ὅταν αὐτὸς ὁ «ἱσχυρότερός μου», ὅπως τὸν ἀποκαλεῖ ὁ ՚Ιωάννης, ἥρθε στὸν Ἰορδάνη γιὰ νὰ βαπτιστεῖ κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν ՚Ιωάννη, ἡ στιγμὴ συνοδεύτηκε ἀπὸ μυστηριώδη γεγονότα ποὺ ἐπιβεβαίωσαν τὴν ἀλήθεια τῆς προφητείας τοῦ ՚Ιωάννη, καὶ ἦταν σὰν νὰ ἔλεγε «μάλιστα, αὕτὸς εἶναι ἔκεινος, τὸν ἐρχομὸ τοῦ ὅποιου σᾶς προανήγγειλα». Αὕτὴ ἡ σύντομη εὐαγγελικὴ ἴστορία συγκεντρώνει πολλὰ θέματα καὶ νήματα καὶ τὰ ὑφαίνει ὅλα

μαζί σ' ένα άδιάσπαστο όλο.

Πρώτο θέμα είναι ότιωνης καὶ τὸ κήρυγμα μετανοίας καὶ βαπτίσματος. Οὐ ιωάννης ἀνήκει σ' αὐτὴ τὴν τάξη τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων ποὺ ἡ κλήση τους εἶναι νὰ ἀποκαλύψουν σὲ μία συγκεκριμένη κοινωνία καὶ σὲ μία συγκεκριμένη ιστορικὴ στιγμὴ τὴν ἀδικία, τὰ ψέματα καὶ τὸ κακὸ ποὺ δηλητηριάζει αὐτὴ τὴν κοινωνία. Ἀποστολὴ ἔχει νὰ προκαλέσει μία πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ κρίση ποὺ νὰ ἔξαναγκάσει τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἔξετάσουν τὸ κακό, νὰ τρομοκρατηθοῦν, καὶ ἔτσι νὰ ἐπιθυμήσουν τὴν ἀπελευθέρωση. Τὸ βάπτισμα εἶναι ἀκριβῶς τὸ σημεῖο τῆς ἀπελευθέρωσης, μία θεμελιακὴ μεταβολὴ τῆς ζωῆς, καθὼς ὁ ἀνθρωπος καταδύεται στὸ νερό, ποὺ εἶναι σύμβολο τῆς ζωῆς καὶ ταυτόχρονα πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ σύμβολο καθαρμοῦ καὶ ἀναγεννητικῆς δύναμης. Μποροῦμε συνεπῶς νὰ συμπεράνουμε ἀπὸ τὴν εὐαγγελικὴ διήγηση πῶς ἡ ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ κηρύγματός Του συνέπεσαν μὲ τὴν πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ κρίση τῆς κοινωνίας, μία κρίση ποὺ ὑποδαύλιζε τὴ μετάνοια καὶ τὴ δίψα γιὰ ἀνανέωση.

Στενὴ σχέση μ' αὐτὴν τὴν ἡθικὴ κρίση εἶχε καὶ τὸ αἴσθημα προσδοκίας ποὺ ὑπῆρχε γιὰ κάποιο ἔξαιρετικὸ γεγονός, καθὼς καὶ ὁ ἐρχομὸς κάποιου ποὺ θὰ ἐκπλήρωνε καὶ θὰ ὀλοκλήρωνε τὸ ἔργο τοῦ ιωάννη, μεταμορφώνοντας τὸ βάπτισμά του σὲ μυστικὸ βάπτισμα τοῦ ἄγίου Πνεύματος.

Ἡ προσδοκία λοιπὸν εἶναι τὸ δεύτερο νῆμα ποὺ διατρέχει τὴν εὐαγγελικὴ ιστορία καὶ γνωρίζουμε ἀπὸ τοὺς ἄλλους εὐαγγελιστὲς πὼς κέντρο της ἦταν ὁ ἐρχομὸς τοῦ Χριστοῦ, δηλ. τοῦ Σωτήρα ποὺ εἶχε «ἐπαγγείλει» ὁ Θεὸς καὶ εἶχαν προείπει οἱ προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ ἀπόστολος Λουκᾶς π.χ. μιλάει ἅμεσα γι' αὐτό: «Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ ιωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός...» (Λουκ. 3, 15). Ἔτσι ὁ ἐρχομὸς τοῦ ιησοῦ Χριστοῦ στὸν ιωάννη, στὸν ιορδάνη, ἦταν ἡ ἐμφάνιση τοῦ «ἐπηγγελμένου» καὶ «προοραθέντος», ἡ ὀλοκλήρωση καὶ ἐκπλήρωση ὅλων τῶν προφητειῶν ποὺ ἀφοροῦσαν τὸν Σωτήρα. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐπιβεβαίωνει αὐτὴ τὴν ἐκπλήρωση: «ὁ δὲ ιωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἔγὼ χρείαν ἔχω ὑπό σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ιησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν• ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην...» (Ματθ. 3, 14-15).

Τὸ τρίτο νῆμα εἶναι ἡ βάπτιση τοῦ Χριστοῦ, ἡ κατάδυσή Του στὰ νερὰ τοῦ ιορδάνη ἀπὸ τὸν ιωάννη. Ἀν δημως Αὔτὸς εἶναι ὁ Σωτήρας, γιατὶ χρειάζεται νὰ βαπτισθεῖ; Δὲν εἶναι τὸ βάπτισμα σύμβολο μετανοίας καὶ ἔξαγνισμοῦ; Ὅταν δημως ὁ ιωάννης ἐκφράζει αὐτὲς τὶς ἀμφιβολίες, ὁ ιησοῦς ἀπαντᾷ μὲ τὴ σταθερὴ ἀπαίτηση νὰ βαπτισθεῖ, καὶ ὁ ιωάννης συναινεῖ. Γιὰ αἰῶνες τώρα ἡ Ἑκκλησία θεολογεῖ πάνω σ' αὐτὴ τὴν κάθοδο, στὴν αὐτοκένωση Αὔτοῦ ποὺ ἀναγνωρίζει ὡς Σωτήρα καὶ Θεό,

θεολογεῖ πάνω στὸ νόημα τῆς συγκατάβασής Του γιὰ τὸν κόσμο, τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ γιὰ τὸν καθένα ἀπό μᾶς.

Τὸ τέταρτο καὶ τελευταῖο νῆμα ἀρχίζει ἀκριβῶς μετὰ τὴ βάπτιση, μὲ τὴ σκοτεινή, μεταφορικὴ περιγραφὴ ἐνὸς περιστεριοῦ ποὺ μυστηριωδῶς ἔμφανίζεται πάνω στὸ Χριστὸ καθὼς Αὐτὸς ἔξερχεται ἀπὸ τὸ νερό, τὴ φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανό, καὶ τὰ λόγια: «καὶ ἴδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ» (Ματθ. 3, 16).

Βλέπουμε πὼς ὅχι ἔνα, ἀλλά τέσσερα τουλάχιστον θέματα, τέσσερις διαστάσεις τοῦ εύαγγελικοῦ γεγονότος ἐνώνονται σ' αὐτῇ τὴ χαρμόσυνη ἔօρτῃ τῆς βάπτισης τοῦ Κυρίου.

Πηγή: agiazoni.gr